كىتاب ئوقۇش بالىلار ئۈچۈن نېمىشقا شۇنچە مۇھىم؟

ئېلىي كولىيېر

كىتاب ئوقۇش بىزنى ئۆز دۇنيارىمىزدىن باشقىلارنىڭ دۇنياسىغا سەپەر قىلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىدۇ. بىز كىتابلارنىڭ بەتلىرى ئارىسىدا توقۇلما پېرسوناژلارنىڭ ھاياتىغا چۆكۈپ، ئۆزىمىزنىڭكىدىن تامامەن پەرقلىق كۈلتۈرلەردىن ۋاقىپلىنالايمىز. بىز يەنە يېڭى سۆز ۋە سۆز بىرىكمىلىرىنى ئۆگىنىپ، تۈرلۈك ھېسسىياتلارنى باشتىن كەچۈرەلەيمىز ھەمدە ماھارەت ۋە ئىلىمگە ئېرىشەلەيمىز.

بالىلاردىكى يوشۇرۇن كۈچ تولىمۇ زور بولغاچقا، كىتاب ئوقۇش بالىلارنىڭ تەرەققىياتىغا ئىنتايىن كۈچلۈك تەسىر كۆرسىتىدىغان بولۇپ، كۆپلىگەن تەتقىقاتلار كىتاب ئوقۇشنىڭ بالىلارغا تولىمۇ پايدىلىق ئىكەنلىكىنى گەۋدىلەندۈرگەن. شۇ ۋەجىدىن، ئوقۇتقۇچىلار ۋە ئاتا ـ ئانىلار كىتاب ئوقۇشنى بالىلارنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمىغا ئايلاندۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. تۆۋەندە بىز بالىلارغا كىتاب ئوقۇتۇشنىڭ نېمە ئۈچۈن بۇنچە مۇھىملىقى ھەققىدە تېخىمۇ كۆپ ئۇچۇرلارنى ۋە دەرسخانىنىڭ ئىچى ـ سىرتىدا قوللىنىشقا بولىدىغان بەزى تاكتىكىلارنى ھۇزۇرۇڭلارغا سۇنىمىز.

كىتاب ئوقۇشنىڭ بالىلارغا قانداق پايدىسى بار؟

كىتاب ئوقۇشنىڭ بالىلارغا بولغان پايدىسىنى زىنھار تۆۋەن مۆلچەرلەشكە بولمايدۇ. خۇشاللىق ئىلكىدە كىتاب ئوقۇش بالىلارنىڭ تەربىيەلىنىشىگە، ئىجتىمائىي ۋە تونۇش جەھەتتىكى تەرەققىياتىغا، بەخت تۇيغۇسىغا ۋە روھىي ساغلاملىقىغا پايدىلىق.

كىتاب ئوقۇشنىڭ بالىلارغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى قايسىلار؟

(ئەنگلىيەدىكى بالىلارنىڭ كىتاب ئوقۇشىغا ياردەم بېرىشنى مەقسەت قىلغان ئەڭ چوڭ خەير ـ ساخاۋەت ئورگىنى بولغان) «Booktrust» تەرىپىدىن ئېلىپ بېرىلغان ياكى ھاۋالە قىلىنغان نۇرغۇن تەتقىقاتلاردا كىتاب ئوقۇشنىڭ بالىلارنىڭ تەرەققىياتىغا تولىمۇ زور پايدىسى بولىدىغانلىقى بايقالغان. شۇنىڭ ئارىسىدىكى بىر تەتقىقاتتا بالىلارنىڭ كىتاب ئوقۇشنىڭ كېيىنكى ئوقۇش ـ يېزىش ئىقتىدارىنى كۈچەيتىش، چوڭلار بىلەن بالىلار ئارىسىدىكى ئىجتىمائىي باردى ـ كەلدىنى قولايلاشتۇرۇش ۋە بالىلاردا ئەتراپىدىكى

ئەۋلاد گۈرۈپىسى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قولىيازمىلار ئامبىرى

دۇنياغا نىسبەتەن قىزىقىش پەيدا قىلىش جەھەتتىكى تەسىرلىرى تەپسىلىي چۈشەندۈرۈلگەن. ئۇنىڭدا يەنە كىتاب ئوقۇشنىڭ قايسى تەرزدە بالىلارنىڭ ھاياتى بويىچە «مۇقىم ئۇچۇر مەنبەسى» بولالايدىغانلىقىمۇ كۆرسىتىلگەن. (ئۇچۇر قوبۇل قىلىش جەھەتتىكى) بۇ خىل سىجىللىق بالىلارنىڭ تۇراقلىق ھالەتتە تېكىستلەر بىلەن ئۇچرىشىشىغا كاپالەتلىك قىلىدۇ. بۇ خىرسقا تولغان مۇھىتتا ئۆسۈپ يېتىلىۋاتقان بالىلار ئۈچۈن تېخىمۇ مۇھىم.

كىتاب ئوقۇشنىڭ بالىلارنىڭ تەرەققىياتىغا بۇنىڭدىن باشقىمۇ نۇرغۇن پايدىلىرى بار. شۇلاردىن بەزىلىرى تۆۋەندىكىلەر:

بىلىش ئىقتىدارىنىڭ كۈچىيىشىگە تۈرتكە بولىدۇ

بىلىش تەرەققىياتى بىزنىڭ ئەقىل، تەپەككۇر، تىل تەرەققىياتى ۋە ئۇچۇر بىر تەرەپ قىلىش جەھەتتە دۇنيامىزنى قانداق تونۇشىمىز ۋە ئويلىشىمىزنى كۆرسىتىدۇ. سىز بالىلارغا كىتاب ئوقۇپ بېرىش ئارقىلىق ئۇلارنى ئۆز دۇنياسى ھەققىدە چوڭقۇر چۈشەنچىگە ئىگە قىلىپ، ئۇلارنىڭ مېڭىسىنى ئارقا كۆرۈنۈش بىلىملىرى بىلەن تولدۇرالايسىز. ئۇلار بۇ ئارقا كۆرۈنۈش بىلىملىرى ئارقىلىق ئۆزلىرى كۆرگەن، ئاڭلىغان ۋە ئوقۇغان نەرسىلەرنى چۈشىنەلەيدۇ. بۇ ئۆز نۆۋىتىدە ئۇلارنىڭ بىلىش ئىقتىدارىنىڭ كۈچىيىشىگە پايدىلىق.

ھېسداشلىقنى كۈچەيتىدۇ

بىز كىتاب ئوقۇغان چېغىمىزدا، كىتابتىكى ۋەقەلىكنىڭ ئىچىگە شۇڭغۇيمىز. بۇ بىزنىڭ باشقا پېرسوناژلارنىڭ ھايات كەچمىشلىرىنى ھېس قىلىش جەريانىدا ئۇلارغا ھېسداشلىق قىلىشىمىزغا ۋە ئۇلارنىڭ زادى قانداق ھېسسىياتتا بولۇۋاتقانلىقىنى ئاڭقىرىشىمىزغا ئىمكانىيەت يارىتىدۇ. ئاندىن بالىلار شۇ خىل چۈشەنچە ئاساسىدا، رېئال دۇنيادىمۇ باشقىلارغا ھېسداشلىق قىلالايدۇ. بۇنىڭدىن سىرت، بالىلار كىتاب ئوقۇش ئارقىلىق يەنە ھېسسىياتلارغا نىسبەتەن تېخىمۇ چوڭقۇر چۈشەنچىگە ئىگە بولالايدۇ ۋە بۇ ئۇلارنىڭ ھەم ئۆزىنىڭ، ھەم باشقىلارنىڭ ھېسسىياتىنى چۈشىنىشىگە ياردەم بېرىدۇ. بۇ ئۇلارنىڭ ئىجتىمائىي تەرەققىياتى ئۈچۈن پەۋقۇلئاددە پايدىلىقتۇر.

چۈشەنچىنى چوڭقۇرلاشتۇرىدۇ

بىر پارچە كىتاب بىزنى ھەرقانداق يەرگە، جۈملىدىن باشقا بىر شەھەرگە، باشقا بىر دۆلەتكە، ھەتتا باشقا بىر دۇنياغا باشلاپ بارالايدۇ. بالىلار كىتاب ئوقۇش ئارقىلىق باشقىچە ئۇسۇلدا چۈشىنىش مۇمكىن

ئەۋلاد گۇرۇپىسى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قولىيازمىلار ئامبىرى

بولمىغان كىشىلەر، جايلار ۋە ۋەقەلەرنى چۈشىنەلەيدۇ. باللار بۇ ئارقىلىق ئۆز ئەتراپىدىكى، ئۆزىنىڭكىدىن پەرقلىق بولغان دۇنيا ۋە كۆلتۈرلەرنى تېخىمۇ چوڭقۇر چۈشىنەلەيدۇ.

تېخىمۇ كۆچلۈك مۇناسىۋەتلەرنى بەرپا قىلىدۇ

ئەگەر ئاتا-ئانىلار قەرەللىك ھالدا باللىرى بىلەن بىللە كىتاب ئوقۇسا، ئۇلارنىڭ باللىرى بىلەن بولغان رىشتىسىنىڭ تېخىمۇ كۈچىيىدىغانلىقى شەكسىز. كىتاب ئوقۇش ئاتا-ئانىلارغا ھەم ئۆزلىرى، ھەم باللار ئارزۇلايدىغان، قەرەللىك ۋە ئورتاق پائالىيەت ئۆتكۈزۈش پۇرسىتى ئاتا قىلىدۇ. شۇنداقلا، بۇ باللارغا ئېتىبارغا ئېرىشكەنلىك، سۆيۈلۈش ۋە خاتىرجەملىك تۇيغۇسى بېغىشلايدىغان بولۇپ، بۇ تۇيغۇلار باللارنىڭ يېتىلىشى ۋە خۇشاللىقى ئۈچۈن ھەل قىلغۇچ ئەھمىيەتكە ئىگە.

پەرزەنت تەربىيەسىدە، ھېكايىلەرنىڭ قانداق ئەھمىيىتى بار؟

باللار بىلەن بىللە كىتاب ئوقۇش ئۇلاردا ئۆمۈر بويى داۋاملىشىدىغان كىتابخۇمارلىقنى يېتىلدۈرەلەيدۇ. كۆپلىگەن تەتقىقاتلار خۇشال-خۇرام ھالدا كىتاب ئوقۇش بىلەن ئۇستۇن ئىلمىي مۇۋەپپەقىيەتلەر ئارىسىدا باغلىنىش بارلىقىنى بايقىغان. شۇنداقلا، بۇ خىل مۇۋەپپەقىيەتلەر نوقۇل تىل ساھەسى بىلەنلا چەكلەنمەستىن، بارلىق ساھەلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

باللار بىلەن بىللە كىتاب ئوقۇشنىڭ مائارىپ جەھەتتىكى پايدىلىرى بەكمۇ كۆپ بولۇپ، بەزىلىرى تۆۋەندىكىچە:

ئەدەبىي ساپانى ئۆستۈرىدۇ

باللىرىڭىز دەۋاتقانلىرىڭىزنى تولۇق ئاڭقىرىيالمىغان تەقدىردىمۇ، ئۇلار بىلەن بىللە ئۇنلۇك ئاۋازدا كىتاب ئوقۇسىڭىز، ئۇلار ئۆز ئالدىغا كىتاب ئوقۇشقا باشلىغاندا موھتاج بولىدىغان ماھارەتلەرنى ئۆگىنىۋالالايدۇ. بۇ باللارغا كىتاب ئوقۇش ئۈچۈن زېھىننى مەركەزلەشتۈرۈش كېرەكلىكىنى، كىتابنىڭ داۋامىنى ئوقۇش ئۈچۈن بەتلەرنى ئۆرۈشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى بىلدۈرىدۇ. بالا تۇغۇلغاندىن كېيىنكى ئەڭ دەسلەپكى مەزگىللەردىمۇ، ئۇلارغا كىتاب ئوقۇپ بېرىش ئۇلارنىڭ تىلىنىڭ چىقىشىغا تۈرتكە بولىدۇ ۋە ئۇلارنىڭ مېڭىسىنىڭ تىلنى بىر تەرەپ قىلىدىغان بۆلۈكىنى غىدىقلايدۇ.

ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى
www.uyghurkitap.com

سۆزلۈكنى بېيىتىدۇ

بالىلار ئۈنلۈك ئېيتىلغان سۆزلەرنى ئاڭلىغاندا، باشقا جايدا ئاڭلاپ باقمىغان بىر قاتار يېڭى سۆزلەر ۋە سۆز بىرىكمىلىرى بىلەن ئۇچرىشالايدۇ. بالىلارغا ھەر كۈنى كىتاب ئوقۇپ بېرىلسە، ئۇلار ھەركۈنى يېڭى سۆزلەرنى ئۆگىنىۋالالايدۇ.

زېھىننى تېخىمۇ مەركەزلەشتۈرىدۇ

قەرەللىك ۋە سىجىل كىتاب ئوقۇش بالىلارنىڭ زېھىننى مەركەزلەشتۈرۈش ئىقتىدارىنى ياخشىلىيالايدۇ. يەنە كېلىپ، بۇ بالىلارنىڭ جىممىدە ئولتۇرۇپ، سۆزلەرگە ئۇزۇنغىچە قۇلاق سېلىشنى ئۆگىنىۋېلىشىغا ياردەم بېرىدىغان بولۇپ، بۇ (يەنى ئۇزۇنغىچە جايىدا ئولتۇرۇپ سۆزلەرگە قۇلاق سېلىش ئىقتىدارى) مەكتەپتىكى ئوقۇش جەريانىدا بالىلارغا ئەسقاتىدۇ.

ئىجادچانلىق ۋە تەسەۋۋۇرنى كۈچەيتىدۇ

كىتاب ئوقۇش بىزدىن تەسەۋۋۇرىمىزنى ئىشقا سېلىپ، پېرسوناژلارنى سۈرەتلەشنى، ئۇلارنىڭ شارائىت ۋە مۇھىتلىرىنى كۆز ئالدىمىزغا كەلتۈرۈشنى ھەمدە كېيىنكى قەدەمدە نېمە ئىشلار يۈز بېرىدىغانلىقىنى پەرەز قىلىشنى تەلەپ قىلىدۇ. بىز باشقا كىشىلەرنى، جايلارنى، ۋەقەلەرنى ۋە دەۋرلەرنى چۈشىنىمىز دەيدىكەنمىز، چوقۇم تەسەۋۋۇرىمىزنى ئىشقا سېلىشىمىز لازىم. ئاندىن بالىلار كاللىسىدىكى ئوي-پىكىرلەر ئارقىلىق قىلماقچى بولغان ئىشلىرىنى پىلانلىغاندا، كۈچەيگەن بۇ تەسەۋۋۇر تېخىمۇ كۈچلۈك ئىجادچانلىققا تۈرتكە بولىدۇ.

ئەڭ ئاخىرىدا، بالىغا قانچە كۆپ كىتاب ئوقۇپ بېرىلسە ۋە ئۇلار ئۆزلىرى قانچە كۆپ كىتاب ئوقۇسا، ئۇلار ئۇنىڭغا شۇنچە ماھىرلىشىدۇ. بۇ خىل مەشىقنىڭ پايدىسى ھەقىقەتەن بەكلا زور. بالا قانچە كۆپ كىتاب ئوقۇغانسېرى، ئۇلار ئومۇمىيۈزلۈك ئىلمىي ئۇتۇق ۋە ھېسداشلىقنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئىجتىمائىي ماھارەتلەر جەھەتتە شۇنچە ۋايىغا يېتەلەيدۇ.

بالىلارنىڭ كىتاب ئوقۇشىنىڭ ئون چوڭ پايدىسى

يۇقىرىدىكى مۇلاھىزىلىرىمىزگە كۆرە، بالىلارنىڭ كىتاب ئوقۇشىنىڭ ئون چوڭ پايدىسى تۆۋەندىكىلەردۇر:

كىتاب ئوقۇغان بالىنىڭ سۆزلۈك ئامبىرى تېخىمۇ مول ۋە كەڭ دائىرىلىك بولىدۇ.

كىتاب ئوقۇغان بالا ئوقۇشتا تېخىمۇ چوڭ ئۇتۇق قازىنالايدۇ.

كىتاب ئوقۇغان بالا تەسەۋۋۇرغا تېخىمۇ باي كېلىدۇ.

ئەۋلاد گۇرۇپىسى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قولىيازمىلار ئامبىرى

كىتاب ئوقۇغان بالىنىڭ ئىجادچانلىقى كۈچلۈك بولىدۇ.

كىتاب ئوقۇغان بالا ھېسداشلىق قىلىشنى بىلىدىغان بولىدۇ.

كىتاب ئوقۇغان بالا ئۆز دۇنياسىنى تېخىمۇ چوڭقۇر چۈشىنەلەيدۇ.

كىتاب ئوقۇغان بالا دىققىتىنى تېخىمۇ بەك مەركەزلەشتۈرەلەيدۇ.

كىتاب ئوقۇغان بالا بىلەن ئاتا ـ ئانىسى ئارىسىدىكى رىشتە كۈچىيىدۇ.

كىتاب ئوقۇغان بالىنىڭ بىلىش ئىقتىدارى كۈچىيىدۇ.

كىتاب ئوقۇغان بالىنىڭ ئىجتىمائىي ماھارىتى ۋە ئۆزئارا تەسىرلىشىش ئىقتىدارى ئاشىدۇ.

بالىلار بىلەن قايسى تەرزدە كىتاب ئوقۇش كېرەك؟

ئۈنلۈك كىتاب ئوقۇش ھەم ئاتا ـ ئانىلار، ھەم بالىلار ھۇزۇرلىنالايدىغان كۆڭۈللۈك پائالىيەتتۇر. بۇنىڭدىن سىرت، ئۇ يەنە ئوقۇتقۇچىلار مەنىلىك ھېس قىلىدىغان ھەمدە ئوقۇغۇچىلارنى مەكتەپتە ۋە ئۆيدە دائىم قىلىشقا رىغبەتلەندۈرۈپ تۇرۇشى كېرەك بولغان پائالىيەتتۇر.

ئاتا ـ ئانىلار قايسى تەرزدە بالىلىرى بىلەن بىللە كىتاب ئوقۇيالايدۇ؟

ئەگەر سىز ئۆيدە بالىڭىز بىلەن بىللە كىتاب ئوقۇسىڭىز، ئۇلارنىڭ سىنىپتا ئۆگەنگەنلىرىنى تولۇقلاپ بەرگەن، شۇنداقلا ئۇلارنى سىنىپتا ئېرىشكىلى بولمايدىغان يەكمۇيەك قوللاش بىلەن تەمىنلىگەن بولىسىز. ئۇتۇقلۇق ۋە ئۈنۈملۈك «كىتاب ئوقۇش مەجلىسى» تۈزۈش ئۈچۈن، تۆۋەندىكىلەرنى ئويلىشىپ كۆرۈڭ:

بالا كىچىك چېغىدىن باشلاڭ

بالا بوۋاق چاغلىرىدىمۇ رەسىملەرگە قارىيالايدۇ ۋە ئاۋازىڭىزنى ئاڭلىيالايدۇ. بالىڭىزغا ئۈنلۈك كىتاب ئوقۇپ بېرىڭ ۋە كىتابتىكى رەسىملەرنى كۆرسىتىپ، جىسىملارنىڭ ئىسىملىرىنى دەپ بېرىڭ. بۇ بالىڭىزنى رېئال دۇنيادىكى ئوبيېكتلارنى ۋە تىلنىڭ مۇھىملىقىنى چۈشىنىشتىن ئىبارەت ئىككى تۈرلۈك ئۇچۇر مەنبەسى بىلەن تەمىنلەيدۇ. بالىڭىز ئۆزى كىتاب ئوقۇيالايدىغان بولغاندىن كېيىنمۇ، ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئۈنلۈك كىتاب ئوقۇشنى داۋاملاشتۇرۇشىڭىز كېرەك.

ئۇنى كۈندىلىك تۇرمۇشىڭىزنىڭ بىر قىسمىغا ئايلاندۇرۇڭ

ھەر كۈنى بالىڭىزغا ئۈنلۈك ئاۋازدا كىتاب ئوقۇپ بېرىشكە تىرىشىڭ ۋە بۇنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇڭ. بۇنى ئۆزىڭىزنىڭ ۋە بالىڭىزنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشىغا سىڭدۈرۈڭ، تاكى بۇ چىش چوتكىلاشقا ئوخشاش

ئەۋلاد گۇرۇپىسى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قولىيازمىلار ئامبىرى

ئۆزگەرمەس ئادەتكە ئايلانغاي. ئالمادىس بىرەر كۈن داۋاملاشتۇرالمىغان تەقدىردىمۇ، بوشىشىپ كەتمەي، ۋاقىت يار بەرگەن ھامان بۇ ئادەتنى يەنە داۋاملاشتۇرۇڭ.

كۆپ خىللىققا ئەھمىيەت بېرىڭ

بالىڭزغا ئىمكانقەدەر خىلمۇخىل كىتابلارنى ئوقۇپ بېرىشكە تىرىشىڭ. بۇ ئۇلارنى رەڭگارەڭ دۇنيالارنى، كۈلتۈرلەرنى ۋە پېرسوناژلارنى كۆرۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىدۇ، شۇنداقلا ئۇلارنىڭ تەسەۋۋۇرىنى بېيىتىدۇ ۋە جانلاندۇرىدۇ.

سەبىرچان بولۇڭ

بىز گاھىدا شۇ ياشتىكى بالىنىڭ قانداق بولىدىغانلىقىنى ۋە ئۆزىمىزنىڭ شۇ ياشتىكى ھالىتىمىزنى ئۇنتۇپ قالىمىز. بىز چوڭلار كىتاب ئوقۇشنى ئادەتتىكى ئىش دەپ قارايمىز. ھالبۇكى، ئەگەر بىز بالىلارنىڭ تېخىچە نۇرغۇن نەرسىلەرنى بىلمەيدىغانلىقىنى ئېسىمىزدە تۇتساق، ئۇلارغا قارىتا تېخىمۇ سەبىرچان بولالايمىز. مەسىلەن، ئەگەر سىز ئۆزىڭىز ئوقۇغان بەتتىكى خەتلەرنى بىر-بىرلەپ كۆرسىتىپ قويىمسىڭىز، بالا خەتنىڭ ئوڭدىن سولغا ئوقۇلىدىغانلىقىنى، بەتتىكى ئىجىر-مىجىر خەتلەرنىڭ سۆزلەرگە ۋەكىللىك قىلىدىغانلىقىنى قانداقمۇ بىلەلىسۇن؟ ئەگەر ئۇلار ئاڭقىرالمىسا، ۋاقىت ئاجرىتىپ، سەبىرچانلىق بىلەن ئۆگىتىڭ.

سىجىل مۇزاكىرە قىلىشىڭ

بالىڭزغا بىرەر ھېكايىنى ئوقۇپ بەرگەندىن كېيىن، بالىڭز بىلەن شۇ ھەقتە مۇزاكىرىلىشىڭ. بالىنىڭ يېشىغا ماس ھالدا بايىقى ھېكايىدە نېمىلەر سۆزلەنگەنلىكىنى سورىسىڭىز بولىدۇ. مەسىلەن، «بۇ ھېكايىنى ياقتۇردۇڭمۇ؟»، «ھېكايىدىكى ئادەملەردىن قايسىنى ئەڭ ياقتۇردۇڭ؟» ياكى «سەنچە شاھزادە ئاخىرىدا نېمىشقا خۇشال بولۇپ كەتتى؟» دېگەندەك. لېكىن، ئوقۇغانلىكى ھېكايە ئۈچۈن مۇشۇنداق سوئاللارنى سوراشنى زۆرۈر دەپ ئويلىۋالماڭ. بالىڭز ئوقۇلغان كىتابنى ياقتۇرغانلا بولسا، بۇنداق سوئال سورالمىغان تەقدىردىمۇ، يەنىلا كىتاب ئوقۇشقا ھېرىسمەن بولىدۇ.

ئوقۇتقۇچىلار ئوقۇغۇچىلارنى كىتاب ئوقۇشقا قانداق رىغبەتلەندۈرەلەيدۇ؟

ئەگەر سىز ئوقۇتقۇچى بولسىڭىز، ئوقۇغۇچىلىرىڭىزغا كىتاب ئوقۇپ بېرىش سىزنىڭ تەبىئىتىڭىزگە ئايلىنىپ كەتكەن بولۇشى مۇمكىن. لېكىن، سىنىپىڭىزدا مەكتەپتىلا كىتاب ئوقۇيالايدىغان، ئۆيىدە كىتاب ئوقۇش ئىمكانىيىتى يوق بالىلارمۇ بولۇشى مۇمكىن. بۇنىڭدا نۇرغۇن سەۋەبلەر بولۇشى مۇمكىن. لېكىن،

ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاپخانىسى

سز ئوقۇغۇچىلىرىڭىزنىڭ ئاتا ـ ئانىلىرىغا بالىلىرى بىلەن بىللە كىتاب ئوقۇشنىڭ ئەھمىيىتىنى تەكىتلەشكە تىرىشىڭ. بۇنىڭ ئۈچۈن:

قىسقا خەۋەر ئىشلەپ تارقىتىڭ

سز سىنىپىڭىزدىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ قايسى كىتابلارنى، نېمىشقا ئوقۇغانلىقى توغرىسىدا ئىككى ھەپتىلىك ياكى ئايلىق قىسقا خەۋەر ئىشلىسىڭىز، ئاندىن ئاتا ـ ئانىلارنىڭ ئۆيدە تاللانغان تېمىلاردىكى كىتابلارنى بالىلىرىغا ئوقۇپ بېرىشىنى تەۋسىيە قىلسىڭىز بولىدۇ. مەسىلەن، سز سىنىپتا ئوقۇغۇچىلارغا ئىلمىي فانتازىيەلىك رومان ئوقۇپ بەرگەن بولسىڭىز، ئاتا ـ ئانىلارغا ئۆيدە ئوقۇشقا ماس كېلىدىغان باشقا ئىلمىي فانتازىيەلىك ئەسەرلەرنى تەۋسىيە قىلسىڭىز بولىدۇ.

كىتاب ئوقۇش كۇلۇبى قۇرۇڭ

ئەگەر ۋاقتىڭىز يار بەرسە سىنىپىڭىزدا ياكى مەكتەپ مىقياسىدا كىتاب ئوقۇش كۇلۇبى قۇرۇپ، شۇنىڭ بىر قىسمى سۈپىتىدە ئوقۇغۇچىلارغا ھەر ھەپتىدە ياكى ئايدا، ئۆيدە بىر پارچە كىتاب تۇتۇشنى تەۋسىيە قىلسىڭىز؛ ئاندىن ئۇلار بىلەن قەرەللىك ھالدا يىغىلىپ، كىتابنى قانچىلىك چۈشەنگەنلىكىنى تەكشۈرۈپ تۇرسىڭىز بولىدۇ.

بالىلارنى قاتناشتۇرۇڭ

ئوقۇغۇچىلىرىڭىزغا كىتاب ئوقۇشنىڭ تولىمۇ ئەھمىيەتلىك ۋە قىزىقارلىق ئىش ئىكەنلىكىنى بىلدۈرۈڭ. سىنىپىڭىزدىكىلەرنى باشقىلارنى كىتاب ئوقۇشقا رىغبەتلەندۈرىدىغان تام ئېلانلىرى ئىشلەشكە ياكى ھەممەيلەن ئۆزى ياقتۇرىدىغان كىتابلارنىڭ ئىسمىنى ۋە ياقتۇرۇش سەۋەبىنى يازىدىغان كىچىك كۆرگەزمە ئۇيۇشتۇرۇشقا بۇيرۇڭ. بۇنداق قىلىش ئۇلارنىڭ كىتابخۇمارلىقىنى كۈچەيتىپ، ئۆيدە كىتاب ئوقۇشنى خالايدىغان قىلالايدۇ.

ئۆزىڭىز ئۈلگە بولۇڭ

ئۆزىڭىزنىڭ كىتاب ئوقۇيدىغانلىقىڭىزنى ۋە ئۇنىڭدىن ھۇزۇر ئالىدىغانلىقىڭىزنى ئوقۇغۇچىلىرىڭىزغا بىلدۈرۈڭ. ئۇلارغا ئۆزىڭىز يېقىندا ئوقۇغان ياكى ئەڭ ياقتۇرىدىغان كىتابلارنىڭ گېپىنى قىلىپ بېرىڭ. سز يەنە ئوقۇغۇچىلىرىڭىزنى كىتاب ئوقۇشقا ئۇيۇشتۇرغاندا، ئۆزىڭىز بىر چەتتە كىتاب ئوقۇسىڭىزمۇ بولىدۇ. بۇ ئوقۇغۇچىلىرىڭىزنىڭ كىتاب ئوقۇش ئىستىكىنى كۈچەيتىدۇ. ئاخىردا، ئاتا ـ ئانىلار بىلەن بۇ ھەقتە پىكىرلىشىپ، ئۇلاردىن ئائىلىدىمۇ شۇنداق قىلىشنى تەلەپ قىلىڭ.

ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى
www.uyghurkitap.com

كـتـاب ئـوقـۇش كـۆچـلـۈك، قـانـائـەتـلـنـەرلـك ۋە ئـەھـمـيـەتـلـك پـائـالـيـەتـتـۇر. كـتـاب ھـۇزۇر ۋە دوست بـولـۇپـلا قـالـمـاي، بـالـلارغـا ئـۆزىنـى، دۇنـيـاسـنـى ۋە شـۇ دۇنـيـادىكـى كـۆلـتـۈرلـەرنـى ئـۆگـەتـكـۈچـى سـۈپـەتـتـە خـىزمـەت قـىلالايـدۇ. بالـلار بـىلـەن بـىـلـلـە كـتـاب ئـوقـۇشـنـىڭ تـولـمـۇ كـۆپ پـايـدـىلـرى بـار.

ئىنگلىزچىدىن ئۆتكۈر ئالماس تەرجىمىسى

مەنبە:

https://www.highspeedtraining.co.uk/hub/why-is-reading-important-for-children/

ئەۋلاد گۈزىمىسى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى